

Od nowego roku weszła w życie ustawa o ochotniczych strażach pożarnych

Nowa ustawa o ochotniczych strażach pożarnych wprowadza m.in. świadczenie ratownicze dla strażaków ratowników OSP, którzy przez co najmniej 25 lat (mężczyźni) i 20 lat (kobiety) brali czynny udział w akcjach ratowniczych.

Rząd projekt ustawy o OSP przyjął 26 października 2021 r. Sejm uchwalił ustawę 2 grudnia, a następnie 17 grudnia rozpatrzył poprawki wprowadzone do niej w Senacie. W poniedziałek 27 grudnia 2021 r. podpisał ją prezydent Andrzej Duda.

Ustawa o ochotniczych strażach pożarnych wprowadza m.in. świadczenie ratownicze dla strażaków ratowników OSP, którzy przez co najmniej 25 lat (w przypadku mężczyzn) oraz 20 lat (w przypadku kobiet) brali czynny udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych.

Dodatek będzie wypłacany w wysokości 200 zł miesięcznie przez Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA po osiągnięciu 65. roku życia (w przypadku mężczyzn) oraz 60. roku życia (w przypadku kobiet). Przy naliczaniu okresu czynnego uczestnictwa nie będzie wymagane zachowanie ciągłości wysługi lat w OSP. Świadczenie przysługiwać będzie także ratownikowi górskiemu (ochotnikowi z TOPR i GOPR).

Regulacja wprowadza też legitymacje strażaka ochotnika, która umożliwi im korzystanie ze zniżek. Wzmocniona zostanie także ochrona prawna druhów ochotników. Uregulowane będą też kwestie odszkodowań dla strażaków ratowników OSP i ich rodzin w sytuacji uszczerbku na zdrowiu, śmierci strażaka ratownika OSP lub poniesienia szkody w mieniu w związku z udziałem w działaniach ratowniczych. Ponadto ustawa wprowadza możliwość rozliczenia przez jednostki OSP kosztów dostaw energii elektrycznej według najkorzystniejszej taryfy.

Zasłużonym druhom OSP prezydent RP będzie mógł nadać Krzyż św. Floriana. Z rąk ministra spraw wewnętrznych strażacy OSP otrzymywać będą wyróżnienia w postaci Odznaki Świętego Floriana "Za Zasługi dla Społeczności Lokalnej".

Nowe przepisy wprowadzają obligatoryjny obowiązek zawierania przez gminę z OSP umów dotyczących zadań wykonywanych przez ochotnicze straże pożarne. Oznacza to, że gmina będzie podpisywała umowy z jednostkami OSP. Gmina, która nie posiada własnej jednostki OSP będzie miała obowiązek zawrzeć umowę z gminą sąsiednią, w której taka jednostka funkcjonuje. Podpisanie umowy wymagać będzie uzgodnień z komendantem powiatowym PSP, ale nie wiadomo jakimi kryteriami ma kierować się gmina przy podpisywaniu umowy, czy ma tą procedurę robić w formie konkursu czy składania ofert.

Przepisy umożliwią umożliwiających OSP uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego - 1 lipca. Ustawa wprowadza też zmiany do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jest to jedyny przepis z ustawy, który będzie miał *vacatio legis* (wchodzi w życie 1 lipca 2022 r.). Zmiany w ustawie o działalności pożytku polegają na zapisaniu w niej wyjątku od ogólnej zasady, która mówi, że status pożytku mogą otrzymać NGO-sy, które prowadzą działalność pożytku "nieprzerwanie przez co najmniej 2 lata" (art. 22 ust. 1). W przypadku OSP nie będzie tego wymogu. Możliwa więc będzie sytuacja, że nowa OSP (przypomnijmy: powstająca jako stowarzyszenie) - rejestruje status pożytku w momencie powstania czyli przy pierwszej rejestracji w KRS.

Z tytułu uczestnictwa w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, strażak ratownik OSP otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Ustawa przewiduje również, że raz na dwa lata gmina będzie zobowiązana, aby podjąć uchwałę o wysokości ekwiwalentu za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach organizowanych przez PSP.

Tej podstawowej zasady nowa ustawa nie zmienia - ochotnicze straże pożarne tworzone są jako stowarzyszenia i

działają opierając się na ustawie - Prawo o stowarzyszeniach. Mówi o tym artykuł 1 ustawy: "Ochotnicze straże pożarne to jednostki ochrony przeciwpożarowej będące stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261)."

Iwona Boratyn, rzecznik prasowy UG Włoszczowa